ДЕТСКА ГРАДИНА № 6 „ПРОЛЕТ“ гр. Търговище ул. „ Трети март“ , тел. 0601 / 6 38 95

ПРИЕТА ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ НА 15.09.2017 год. УТВЪРДЕНА ОТ ДИРЕКТОР: СЪС ЗАПОВЕД № 26 / 25.9.2017 г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

на детска градина № 6 „ПРОЛЕТ“, град Търговище за образователната политика на детската градина

Процесът на предучилищното образование в детска градина № 6 „ПРОЛЕТ“ е подчинен на прилагането на програмната система като част от стратегията за развитието на детската градина, което извършва задължително предучилищно образование. Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. Програмната система е предназначена за деца от три до седем годишна възраст, представлява цялостна концепция и създава условия за придобиване на компетентности по всички образователни направления в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование от 2016 г., Наредба № 5 от 2016 г. и Държавните образователни стандарти (ДОС) от 2016 г. Чрез нея се осигуряват физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата в условията на игра и при взаимодействие и сътрудничество с родителите.

Системата е разработена на основата на следните **водещи цели:**

• осигуряване на равни шансове (равнопоставеност) на всички деца при отчитане на индивидуалния им опит;

• отчитане на индивидуалните възможности на всяко дете и темповете в неговото развитие;

• развиване на самостоятелност, инициативност и отговорност у детето;

• формиране на умения за решаване на познавателни задачи, за откриване и решаване на проблеми;

• формиране на умения за работа в екип (в група);

• разгръщане на творческите заложби на всяко дете и осигуряване на условия за проявяването им;

• формиране на социална и комуникативна компетентност на основата на различни възможности за педагогическо взаимодействие;

• формиране на умения за комуникиране и общуване както с възрастни, така и с връстници;

• постигане на педагогическо взаимодействие, чиито обект е детето, а педагогът е в позицията на помощник, сътрудник и партньор;

• функционално интегриране на образователното съдържание по направления и по възрастови групи;

• съчетаване на практическа и умствена дейност;

• оптимизиране на темповете на усвояване на образователното съдържание при умело съчетаване на тематичното съдържание;

• формиране на динамична система от представи, умения и отношения;

• гарантиране на балансирано взаимодействие между детската градина и училището.

Тематичното разпределение осигурява ритмично и балансирано разпределяне на съдържанието по всички образователни направления и включва теми за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Глобалната цел на образователната политика в детска градина № 6 е съобразяване с личността на детето, развиване на неговата индивидуалност, интереси и способности, в уютна, спокойна и грижовна среда, с компетентност, професионализъм и обич. Формиране на социално отговорни, значими в обществото личности. Изграждане на хуманна, функционална и позитивна образователна среда в детското заведение осигуряваща равен шанс и достъп и свободен избор за качествено предучилищно възпитание и образование за всички деца.

Утвърждаване на детската градина като социо-културен, възпитателен и методически център.

*** Подцели:**

1.Утвърждаване на демократичен стил на работа, осигуряващ ефективност, свобода при вземане на решения, стил залагащ на предприемчивостта, инициативност за издигане авторитета на детското заведение.

2.Осигуряване на безопасни условия за обучение, възпитание и труд.

3.Създаване на условия за развиващо обучение, което да осигурява изява на детските способности.

4.Равен шанс и достъп до образование.

5.Създаване на партньорски отношения с родителската общност.

6.Акцентиране върху овладяване на книжовен български език.

7.Реализиране на принципа за екипност в работата на персонала – съвместно вземане на решения, взаимна комуникация и други.

8.Иновационна стратегия – използване на нови и модерни техники и технологии в процеса на възпитание и обучение.

9.Акцентиране върху способността за самостоятелно получаване на знания и тяхното правилно използване.

10.Утвърждаване облика на детската градина и чувството за принадлежност към нея на всеки възпитаник.

11.Защита личното достойнство на децата в синхрон с процесите на демократизация в обществото.

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие:

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите по Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование.

Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време.

Подходи на педагогическо взаимодействие, подходите, за реализиране на програмната система, съдържанието на формите на педагогическо взаимодействие, тематичните разпределения по образователните направления във всички възрастови групи, проследяването на индивидуалните резултати на детето от предучилищното образование, заложените идеи за ефективен механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование са следните:

- **Системно структурен**
- **Ситуационен и интегрален подход**
- **Индивидуален**
- **Личностно ориентиран**
- **Хуманистичен**
- **Индивидуално творчески**
- **Креативност и успеваемост**

Форми на педагогическо взаимодействие: Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето.

При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления (български език и литература; математика; околен свят; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии и физическа култура.). Игровата дейност е базиса на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина и в подготвителна група. Формите за педагогическо взаимодействие в програмната система са:

- Основна и допълнителна форма на педагогическо взаимодействие.

Детският учител се съобразява със степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето. Годишният календар е разпределен на учебна година, в рамките на 12 месеца разпределени, както следва:

- учебно време, което е между 15 септември и 31 май;

• неучебно време, което е между 1 юни и 14 септември.

Педагогическата ситуация е основната форма на педагогическо взаимодействие, която протича предимно под формата на игра. Тя се организира само в учебно време, чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практическият опит на детето в групата. Ситуацията се използва при реализиране на образователните направления: български език и литература, математика, околен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ И ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

Основна сграда:

Групи / Направление	Първа група		Втора група		Трета група		Четвърта група	
	Седм.	Година	Седм.	Година	Седм.	Година	Седм.	Година
Български език и литература	1	36	2	72	2	72	3	108
Математика	1	36	1	36	2	72	3	108
Околен свят	1	36	2	72	2	72	2	72
Изобразително изкуство	2	72	2	72	2	72	2	72
Музика	2	72	2	72	2	72	2	72
Конструиране и технологии	1	36	1	36	2	72	2	72
Физическа култура	3	108	3	108	3	108	3	108
Общ брой педагогически ситуации	11	396	13	468	15	540	17	612

Смесена възрастова група село Росина:

Росина / Направление	Първа група		Втора група		Трета група		Четвърта група	
	Седм.	Година	Седм.	Година	Седм.	Година	Седм.	Година
Български език и литература	3	108	4	144	4	144	5	180
Математика	1	36	1	36	2	72	3	108
Околен свят	1	36	2	72	2	72	2	72
Изобразително изкуство	2	72	2	72	2	72	2	72
Музика	2	72	2	72	2	72	2	72
Конструиране и технологии	1	36	1	36	2	72	2	72
Физическа култура	3	108	3	108	3	108	3	108
Общ брой педагогически ситуации	13	468	15	540	17	612	19	684

1. Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра;

2. Продължителността на една педагогическа ситуация варира както следва:

- Първа и втора възрастови групи – от 15 до 20 минути;
- Трета и Четвърта възрастови предучилищни подготвителни групи – от 20 до 30 минути;

3. Педагогическите ситуации се организират само в учебно време от 15.09 до 31.05. и осигуряват постигането на компетентностите по чл. 28 ал.2 от Наредба № 5 за предучилищно то образование на МОН /ДВ бр.46 /17.06.2016 в сила от 1.08.2016 год./

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие през учебната година на педагогическо взаимодействие разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления. Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата. Видове допълнителни форми:

* Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;

* Дейности, организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, лагери, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда. Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебното, така също и в неучебното време. Допълнителни форми използвани в учебно време:

* Самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител. Време за организиране: от 15 септември до 30 май на съответната година.

Тези допълнителни форми се прилагат в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън. Допълнителни форми използвани през неучебно време:

* Самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител. Време за организиране: от 1 юни до 14 септември на съответната година. Тези допълнителни форми се прилагат в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ПЪРВА ГРУПА 3-4-ГОДИШНИ

Понеделник	**Вторник**	**Сряда**	**Четвъртък**	**Петък**
Сутрин Български език и литература	Математика	Изобразително изкуство	Околен свят	Физическа култура
Физическа култура	Музика	Физическа култура	Музика	Конструиране и технологии
След обяд Изобразително изкуство				

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ВТОРА ГРУПА – 4-5 ГОДИШНИ

	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Сутрин	Околен свят	Български език и литература	Математика	Български език и литература	Околен свят
	Физическа култура	Изобразително изкуство	Музика	Физическа култура	Изобразително изкуство
След обяд		Физическа култура	Конструиране и технологии		Музика

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ТРЕТА ГРУПА 5–6–ГОДИШНИ

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Математика	Български език и Литература	Математика	Околен свят	Български език и литература
Околен свят	Физическа култура	Физическа култура	Изобразително изкуство	Конструиране и технологии
Физическа култура	Музика	Изобразително изкуство	Конструиране и технологии	Музика

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ЧЕТВЪРТА ГРУПА 6-7-ГОДИШНИ

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	Математика	Български език и литература	Математика	Околен свят
Български език и литература	Музика	Физическа култура	Музика	Български език и литература
Физическа култура	Изобразително изкуство		Конструиране и технологии	
Конструиране и технологии		Изобразително изкуство	Математика	Физическа култура

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ СМЕСЕНА ГРУПА – РОСИНА

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Български език и литература	Математика	Български език и литература	Околен свят	Български език и литература
Физическа култура	Музика	Изобразително изкуство	Изобразително изкуство	Музика
Конструиране и технологии	Околен свят		Математика	Конструиране и технологии
Български език и литература	Български език и литература	Математика	Физическа култура	Физическа култура

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование. Предучилищното детство е много ценен и значим период в живота на човека. Безспорни авторитети за детето в тази възраст са възрастните (родители и екипа в детската градина), които оказват съдействие и подкрепа на детето в този процес. Чрез предучилищното образование в детската градина се полагат основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта за детето.

В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие. Смятаме, че е необходимо в програмната система на детската градина да се отдели темата за приобщаването на детето в нейния по-широк контекст.

В съвременния живот темата за приобщаване се превърна в универсална и общочовешка, решаването на която е мяра за хуманизъм и етика на дадено общество. Приобщаването на едно дете и неговите родители в живота на детската общност включва освен децата със СОП и децата, които се отличават по етнос, култура, непълни семейства, деца отгледани от един родител или от други членове на семейството, или настойници и т.н.

Всички тези деца, израснали в различна среда и култура – имат специфични и специални потребности. От друга страна темата за приобщаване трябва да бъде разгледана през различните призми – морална, духовна, етична и образователна. Ако погледнем нашето обществото, то е съчетание от многообразие, не е моделирано, така, че да изолира различията. Ние живеем на улици, по които се разхождат хора с един и същ пол, цвят на кожата, или език. Затова и нашето разбиране по тази тема, представено в про-

грамната система, е базирано върху уважение на различията и отхвърляне на предразсъдъците. Необходима е подкрепа на родителите, за да знаят как да говорят с детето си за различията. Какъв език да използват? При такива ситуации в детската градина, могат да се поканят специалисти от подпомагащи професии (психолози, специални педагози, ресурсни учители, логопеди, социални работници и др.).

В процеса на приобщаване и преодоляване на затрудненията на детето е необходимо по-ранно навременно и пълноценно сътрудничество между родителите и съответните специалисти. Чрез различните форми на сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите в детската градина се създават условия за постигане на целите а детската градина – за възпитание, социализация, отглеждане, обучение, на децата, както и за формиране на положително отношение към детската градина/училището.

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

• на ниво групата – във форма на родителски актив, комитет и т.н.

• на ниво детската градина – във форма на Обществен съвет.

• Индивидуални форми на сътрудничество Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

1. Индивидуални форми на сътрудничество

• Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя. Кога се провеждат? По договаряне между учителя и родителя. Детският учител би трябвало да предложи време в което няма деца в групата(сутрешните часове; или късния след обяд) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин детският учител не нарушава правата на децата и своите задължения по длъжностната характеристика, Правилника за дейността на ДГ осигурява защитеност на децата в групата. Срещата може да се проведе преди началото на учебната година (през летния период) и/или в начало на месец септември. по време на първата среща родителите трябва да запознаят учителя с особеностите на тяхното дете, да поговорят открито за техните страхове и очаквания от детската градина. От друга страна учителят на групата запознава родителя с правилника на градината и правилата в групата, както и с неговите родителски задължения.

2. Видове разговори: Във връзка с тяхната цел, могат да бъдат:

* Първоначален и опознавателен разговор – с цел запознаване на детския учител с родителя и детето. Срещата може да се проведе преди началото на учебната година или в нейното начало (м. септември). На тази първа среща родителите могат запознават учителя с особеностите на тяхното дете, за своите очаквания – какво ще се случи с детето им в детската група. От друга страна учителят ги запознава с правилата в групата, в детските градина и с техните родителски задължения.

* Информативни разговори – с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Провеждат се в началото и края на учебната година.

* Рутинни разговори с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

3. Индивидуална консултация:

   * По инициатива на учителя - Ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подскаже варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.

   * По инициатива на родителя - Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

4. Други индивидуални форми: Видóве съобщения

   * Устните съобщения могат да бъдат – телефонно обаждане, разговор;

   * Писмените съобщение днес, са: e-mail, sms по мобилен телефон, през сайта на ДГ. Кога се използват? В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, лагери и др., събития в детската гадина или извън нея, могат да възникнат ситуации в които учителят да използва бързи форми на съобщения. За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

5. Групови форми на сътрудничество с родителите:

• Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на детската градина. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала: В началото на учебната година, във всяка група на детската градина се организира родителска среща, на която се представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Избира се комитет на родителите. Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата. Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект, трябва да бъдат тематични, съобразени с актуални за възрастта – „горещи" и доминиращи теми, във връзка възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и да децата в групата. Например, подобни ключови теми на детското развитие са:

• адаптация на детето в детската група;

• правила в детската група (първа възрастова група);

• специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческо развитие на детето – за втора и трета възрастови групи;

• детските приятелства; готовността на детето за живота в училище; готовност за учене – за подготвителна група.

• Групи за подкрепа на родители – съвременна форма за групова подкрепа Защо е необходима група и за родителя?

В групата родителят получава формална подкрепа от останалите родители, по въпроси които не може самостоятелно да

реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация. Чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, защитеност и равнопоставеност, когато не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация.

• Тренинг с родители Тренингът е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между лектора (учителя) и участващите в тренинга (родителите). Опитът показва, че лекционната форма в нейния монологичен вариант може да повиши информираността на родителите по различни въпроси, но не предизвиква достатъчно мощен заряд, който да инициира, стимулира и регулира краткосрочна интензивна личностна промяна, така както се постига чрез тренинга. Родителите – участници в тренинга, могат да осъзнаят, да „разчупят" традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители-деца, между хората; да овладеят нови социални умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого-педагогически знания.

Участие на родителите в процеса на предучилищното образование. Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания. Във всяка група на детската градина се изработват планове за работа с родителите. Участие на родителите в различни празници и тържества. Необходимо е на родителите да им се предостави възможност да участват, както в съставянето на плана, така и при неговата подготовка и реализация. По този начин ще могат да се включат по-голяма част от родители, според техните индивидуални нагласи, способности

(организаторски, изпълнителски, музикални, кулинарни, естетически и др.), и възможности (финансови или чрез труд).

4. Други форми за комуникация детски учител – родител във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници, важни събития в детската градина; статии или материали във връзка с детското развитие, новини от живота в детската градина, продукти от дейността на децата (рисунки, работни листове, снимки) и др., могат да се използват следните форми:

* Сайт на детската градина;
* Информационни табла за родителя;
* Фейсбук на групата Информация относно многообразието и качеството на учителската дейност, резултатността в детската градина извън нея (участието на децата в различни конкурси и състезания) може да има прозрачност и публичност чрез:
* Електронно/хартиено портфолио на всяко дете;
* Портфолио на учителите в групата.

*** Принципи:**

1.Учителят носи отговорност за обяснението: Учителите имат власт и възможност да създадат успех, като поемат отговорност за това как детето научава. Непрекъснато трябва да се наблюдава къде се намират децата в процеса на научаване. Когато детето не разбира нещо, предположете, че нещо не е наред с вашето обяснение, а не с детето. Помислете какво сте казали. Може ли да го направите по-просто? Има ли нещо, което предполагате, че детето знае, а го е пропуснал? Може ли да разделите обяснението на по-малки стъпки?

2.Откровено окуражаване и позитивизъм: Децата обичат да показват постиженията си на възрастните в среда, която оце-

нява техните способности и ги окуражава да успяват. Винаги може да намерите нещо, с което да окуражите децата – независимо дали е резултат от правилен отговор, логично изложение или по- голямо усилие – винаги изразявайте това на глас и винаги с позитивизъм!

3.Постоянна проверка на разбирането: Уверете се, че децата имат всички необходими умения, за да разберат новия материал. Винаги трябва да проверите дали всички разбират материала преди да продължите нататък.

4.Преподаване на стъпки с повторение: Децата често не могат да възприемат повече от една концепция наведнъж и се губят, когато не са оставени да разберат едно нещо, а трябва да усвоят още. Материалът трябва да бъде поднесен на малки стъпки, за да сте сигурни в усвояването им от всички.

5.Всяка стъпка може да се опрости: Учебните материали са структурирани така, че да представят по една концепция на всяка стъпка и да повтарят усвоени стъпки, за да ги затвърждават. За всяка нова концепция има отделна страница в работните тетрадки на децата. Спрете и обяснете отново, ако има деца, които не са разбрали от първия път. Опитвайте различни методи на обяснение. Никога не преминавайте напред преди да сте уверени, че всички са овладяли текущия материал.

6.Постепенно повдигане на нивото: Винаги „вдигайте летвата" с по-сложни задачи, без да преминавате напред в материала. Използвайте бонус въпроси за създаване на ентусиазъм в децата и за задържане на интереса на по-бързите. Трябва да сте сигурни, че детето може да се справи с по-трудния въпрос, за да придобие по-голяма увереност.